

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Аудіовізуального мистецтва та заочного навчання	Рівень вищої освіти	перший (освітньо-професійний)
Кафедра	Аудіовізуального мистецтва	Рік навчання	3 (для Продю19, Рекл19-1, Рекл19-2, Рекл19-3, Ф19-1, Ф19-2)
Галузь знань Спеціальність	02 Культура і мистецтво 021 Аудіовізуального мистецтва та виробництва	Вид дисципліни Семестри	4 (для К-18) Нормативна 5,7

Історія аудіовізуального мистецтва

Семестр 5 (осінь 2021)

Викладач	Алфьорова Зоя Іванівна, доктор мистецтвознавства, професор
E-mail	al055@ukr.net
Заняття	30 лекц.+ 60 практ.+ 2 конс.+2 модульних к.р. - залік (для К-18) 30 лекц.+ 2 конс.+2 модульних к.р. - залік (для Продю19, Рекл19-1, Рекл19-2, Рекл19-3, Ф19-1, Ф19-2)
Адреса	к. 203, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 11
E-пошта	Al055@ukr.net

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ІсАВМ); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — pdf*. Okрім презентацій для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються після лекційних занять **у робочі дні**.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Навчальна та робоча програми з дисципліни.
2. Основна література з дисципліни.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчальні матеріали, слайди, ілюстрації тощо можна запропонувати переглянути за посиланням (спеціальні навчальні сервіси у мережі Інтернет та групах у ФБ «Про АРТ: дизайн, архітектура, театр, kino», «Новини ХДАДМ»).

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни «Історія аудіовізуального мистецтва» є формування у здобувачів вищої освіти професійного світогляду, поглиблення знань про генезис та еволюцію аудіовізуального мистецтва в просторі та часі. **Завдання** дисципліни полягають в розширенні теоретичних уявлень здобувачів вищої освіти про історію аудіовізуального мистецтва як частину мистецтвознавчого дискурсу; висвітленні основних етапів формування аудіовізуального мистецтва; отриманні цілісного уявлення про періодизацію історії та будови морфології аудіовізуального мистецтва; вироблені навичок аналізу аудіовізуального мистецтва з урахуванням їх впливу на загальну його історію. На лекційних та семінарських заняттях та під час самостійної роботи здобувачі вищої мистецької освіти формують уявлення про історичний розвиток аудіовізуального мистецтва в його дихотомії.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності: широкоаспектне знання фундаментальних та прикладних творчо-професійних основ спеціальності, знання сучасних тенденцій розвитку аудіовізуального мистецтва та його творів як специфічних форм творчого відображення дійсності, спроможних активно впливати на суспільну свідомість. Вміння опрацювати кінознавчу літературу, узагальнювати та аналізувати аудіовізуальний матеріал, формувати наукові теми та розуміти подальші перспективи розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається опануванням основ майбутньої спеціальності.

Дисципліна вивчається протягом 5 семестру 3-го курсу (3 кредити ECTS, 90 навчальних годин, в тому числі 90 годин — аудиторні лекційні та семінарські заняття, 150 години — самостійні). Для ОПП КГД- це 7 сем. Всього курс має 2 модулі та 10 тем.

Модуль 1. Становлення аудіовізуального мистецтва як автономної мистецької сфери в контексті модерної культурної ситуації

Тема 1. Вступ

Тема 2. Пра-історія аудіо та екранної складових АВМ: генеза радіо, фото та кінематографа з другої половини 19-го ст.

Тема 3. Розвиток радіо на початку 20-го ст. (1900-1910 pp.)

Тема 4. Розвиток кіно на початку 20-го ст. (1900-1910 pp.)

Тема 5. Аудіовізуальні твори у добу художнього авангарду (1910-1920-ті pp.)

Тема 6. Радіо та кіно у міжвоєнний період та воєнний період (1920-1940-ті pp.)

Модуль 2. Розвиток аудіовізуального мистецтва як автономної мистецької сфери в контексті постмодерної культурної ситуації та на сучасному етапі розвитку

Тема 7. Аудіовізуальні твори у добу раннього постмодернізму (1950-1960-ті pp.)

Тема 8. Еволюція аудіовізуального мистецтва у 1960-1980-ті pp.

Тема 9. Розвиток аудіовізуального мистецтва у добу раннього пост- постмодернізму (1990-2000-ті pp.)

Тема 10. Розвиток аудіовізуального мистецтва на сучасному етапі (2000-ті-2020-ті pp.)

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних занять. Практичні та лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота здобувача спрямована на закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка письмових завдань за лекційними темами дисципліни.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання заліку достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
Відмінно	90–100	A	A+ 98–100	Задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	Незадовільно	35–59	FX
Добре	82–89	B		Незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як здобувачам, так і викладачу. За необхідності здобувач має спитати дозволу вийти з аудиторії (окрім заліку). Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі здобувачами. У разі необхідності режиму освіти он-лайн, здобувачам надаються матеріали (конспект) лекцій та методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтвердженні). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо здобувач вищої освіти пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. У разі необхідності режиму освіти он-лайн, студент надсилає викладачеві самостійно виконані завдання електронною поштою, або іншим електронним засобом комунікації. Якщо завдання не виконується студентом вчасно, знижується оцінка.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної добросесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної добросесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, здобувач втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку — здобувач отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю. **Корисні посилання:** <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattyia-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: здатність усвідомлювати художньо-естетичної природу аудіовізуального мистецтва, здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою аудіовізуального мистецтва та виробництва.

РОЗКЛАД КУРСУ

Осінній семестр

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
Згідно розкладу	1	Лекція	Вступ до курсу.	2		
	2	Лекція + пр. заняття	Пра-історія аудіо та екранної складових АВМ: генеза радіо, фото та кінематографа з другої половини 19-го ст.	2+6	Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається електронною поштою
	3	Лекція + пр. заняття	Розвиток радіо на початку 20-го ст. (1900-1910 рр.)	2+6	Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається електронною поштою

	4	Лекція + пр. заняття	Розвиток кіно на початку 20-го ст. (1900-1910 рр.)	2+6	Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається електронною поштою
	5	Лекція + пр. заняття	Аудіовізуальні твори у добу художнього авангарду (1910-1920-ті рр.)	2+6		
	6	Лекція + пр. заняття	Радіо та кіно у міжвоєнний період (1920-1940-ті рр.)	4+6	Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається електронною поштою

Модульна контрольна робота № 1

	7	Лекція + пр. заняття	Аудіовізуальні твори у добу раннього постмодернізму (1950-1960-ті рр.)	4+6	Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття
	8	Лекція + пр. заняття	Еволюція аудіовізуального мистецтва у 1960-1980-ті рр.	4+8	Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається електронною поштою
	9	Лекція + пр. заняття	Розвиток аудіовізуального мистецтва у добу раннього постпостмодернізму (1990-2000-ті рр.)	4+8	Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається електронною поштою
	10	Лекція + пр. заняття	Розвиток аудіовізуального мистецтва на сучасному етапі (2000-ті-2020-ті рр.)	4+8	Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається електронною поштою

	9	Лекція	Стандарти вищої аудіовізуальної освіти: загальні та фахові компетентності.	2	Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається електронною поштою
	10	Лекція + пр. заняття	Фахові компетентності фільммейкера як інструментарій створення аудіовізуального проекту.	2+ 2	Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається електронною поштою
			Залік	2		

Практичні – тільки для групи К-18.

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0-7
2	Поточний контроль	0-7
3	Поточний контроль	0-7
4	Поточний контроль	0-7
5	Поточний контроль	0-7
	Проміжний контроль	0-5
6	Поточний контроль	0-7
7	Поточний контроль	0-7
8	Поточний контроль	0-7
	Проміжний контроль	0-5
9	Поточний контроль	0-7
10	Поточний контроль	0-7
	Підсумковий контроль	0-20
	Всього балів	0-100

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Подача акуратна, без помилок
A	17–19	37–39	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	16	36	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
B	12–15	32–35	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	22–31	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням
D	4–7	10–21	Здобувач не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуванням
E	1–3	1–9	Здобувач в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Базова

Алфьорова З.І., Старкова Г.В. (2016) Історія кінематографа і телебачення: підручник. Харків: ХДАК, 275 с. (підручник)

Зубавіна І.Б. (2007) Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті / Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. К.: ФЕНІКС, 2007. 296 с.

Корниенко И. (1975). Кино советской Украины. Страницы истории . М.

- Корнієнко І. (1964). Кіно і роки. Від німого до панорамного. К., 1964.
- Миславский В.Н. (2018). Історія українського кіно 1896—1930: факти і документи. Т. 1. Харків: «Дім Реклами». 680 с. : 506 іл.
- Миславский В.Н.(2006). Кінословник. Терміни. Визначення. Жаргонізми. Харків: ХЧМГУ.
- Миславский В.Н.(2010) Альфред Федецький поет фотографії. Харків: Фактор, 216 с. : 182 іл.
- Миславский В.Н.(2015). Олександр Довженко: Маловідомі сторінки. Харків: «Дім Реклами».
- Скуратівський В.Л. (1997) Екранні мистецтва в соціокультурних процесах ХХ століття. Генеза. Структура. Функція. У 2-х чч./ В.Л. Скуратівський В.Л. К.
- Шимон О.О. (1964). Сторінки з історії кіно на Україні. К.
- Nebeker, Frederik (2009). Dawn of the Electronic Age: Electrical Technologies in the Shaping of the Modern World, 1914 to 1945. John Wiley & Sons. c. 14–15.

Допоміжна

Телебачення як процесуальна мистецька форма / З. І. Алфьорова // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф., 18-19 листоп. 2010 р. / М-во культури і туризму України, Харк. держ. акад. культури, Акад. мистецтв України, Ін-т культурології, Упр. культури і туризму Харк. облдержадмін. ; [редкол.: В. М. Шейко та ін.]. — Х., 2010. — С. 138-139.

Алфьорова З. І. Телевізійне дійство: типологія, жанрова і тематична класифікація / З. І. Алфьорова // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харк. держ. акад. культури, [Акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; редкол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків, 2011. — Вип. 33. — С. 206-213. — <http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/kultura33/27.pdf>. — Електронна копія в головному документі. — Бібліогр.: 23 назви.

Алфьорова З. І. Цифрове телебачення як інструмент новітнього пластичного мислення / Алфьорова З. І. // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв : [зб. наук. пр.] / М-во освіти і науки України, Харк. держ. акад. дизайн і мистецтв ; [редкол.: Боднар О. Я. та ін. ; за ред. Даниленка В. Я.]. — Х., 2011. — С. 93-96. — (Мистецтвознавство ; № 2). — Бібліогр.: 15 назв.

Телебачення як процесуальна мистецька форма / З. І. Алфьорова // Проблеми сучасності: мистецтво, культура, педагогіка : зб. наук. пр. / М-во культури України, Луган. Держ. ін.-т культури і мистецтв. — Луганськ, 2011. — С.5-10.

Алфьорова З. І. Оновлення методологічних зasad в осмисленні сучасних процесуальних візуальних художніх форм / Алфьорова З. І. // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв : [зб. наук. пр.] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Харк. держ. акад. дизайн і мистецтв ; [редкол.: Боднар О. Я., Гребенюк Н. Є., Зборовець І. В. та ін. ; за ред. Даниленка В. Я.]. — Х., 2012. — С. 54-57. — (Мистецтвознавство ; № 11). — Бібліогр.: 18 назв.

Алфьорова З. І. Новітня онтологія телевізійного типу мислення (стаття перша) / З. І. Алфьорова // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харк. держ. акад. культури, [Акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; редкол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків, 2013. — Вип. 41. — С. 175-182. — <http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/kultura41/22.pdf>. — Бібліогр.: 20 назв. Алфьорова З. І. Екранна форма новітньої доби в контексті мультимедійності / З. І. Алфьорова // Культура

України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харк. держ. акад. культури ; [редкол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків, 2014. — Вип. 47. — С. 156-162. — <http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/kultura47/21.pdf>. — Електронна копія в головному документі. — Бібліогр.: 14 назв.

Алфьоров А. М. , Алфьорова З.І.Еволюція зображенських структур у сучасних екранних формах / А. М. Алфьоров, З. І. Алфьорова // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (26-27 листоп. 2015 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; [редкол.: В. М. Шейко та ін. ; відп. за вип. Н. М. Кушнаренко]. — Харків, 2015. — С. 184-186. (Тези) .